

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

5 stycznia 2021

nr 1 (LXXVI)

cena: 13 Kč

WIADOMOŚCI
TURYSŤI SĄ,
DOCHODÓW BRAK
STR. 2-3

EKONOMIA
WSPÓLNE ZAKUPY
I WSPÓLNE
SAMOCHODY STR. 7

SPORT
JEST
MOC!
STR. 8

Nie(ch) żyje bal!

PROBLEM: Kiedy rok temu pochowaliśmy basy, chyba nikt się nie spodziewał, że będą milczały również przez cały kolejny karnawał. Sytuacja epidemiczna w kraju i całej Europie nie daje nadziei na to, że w tym sezonie przetańczymy na balu choćby jedną noc.

Beata Schönwald

Gdyby nie pandemia koronawirusa, za nami byłoby już kilka balów. Co roku sezon karnawałowy otwierał organizowany już w Szczepan Bal Akademicki. Kilka dni później kluby młodych PZKO urządzały imprezy sylwestrowe. Natomiast w pierwszy lub drugi weekend stycznia odbywał się w Mostach koło Jabłonkowa Bal Gorolski połączony z Międzynarodowym Przeglądem Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych. Na chwilę obecną, kiedy w RC obowiązuje najwyższy stopień zagrożenia epidemicznego, który pozwala się spotkać publicznie powyżej dwóm osobom, organizowanie balów to science fiction.

Organizatorzy Balu Gorolskiego postanowili mimo wszystko ze swojej imprezy nie rezygnować. Dyrektor przeglądu, Andrzej Niedoba, jest przekonany, że bal – chociaż w nieco zmienionej formule i niekoniecznie dla 700 osób – w pierwszym półroczu uda się zorganizować. Wzmiankę o tym można znaleźć na stronie internetowej imprezy.

– Pragniemy poinformować, iż 43. edycja Balu Gorolskiego na pewno się odbędzie, jednak ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną, na ten moment nie jesteśmy w stanie podać konkretnego terminu – przekonują mościecy „Górole”.

Nie tak jednak organizatorzy wyobrażali sobie tegoroczną edycję, chociaż od wiosny ich działaniom towarzyszyła niepewność. – Ponieważ marzec był już covidowy, przygotowując kolejny bal, mieliśmy świadomość, że nie wszystko będzie tak, jak to sobie zaplanujemy. Wszystkie rozmowy z zespołami prowadziliśmy z zastrzeżeniem, że „być może” i „kto wie”. W tej sytuacji trudno było zamówić wykonawców światowej sławy. W grę wchodziły tylko takie osoby, które były w stanie zaakceptować to, że ich występ może się nie odbyć, ponieważ przegląd zostanie odwołany. Tak też się sta-

• Jednym z balów urządzanych w Domu PZKO w Hawierzowie-Błędowicach jest Babski Bal.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

ło. Pod koniec listopada było już wiadomo, że w terminie styczniowym Balu Gorolskiego nie zorganizujemy – przyznał Niedoba. W związku z pojawieniem się szczepionki żywi nadzieję, że w maju lub najpóźniej w czerwcu Europa na nowo się otworzy i to nie tylko dla turystów, ale także dla miłośników folkloru. – Nie chcemy tracić tej edycji i jesteśmy gotowi zorganizować ten bal jak zwykle na wysokim poziomie z udziałem ludzi, nie tylko jako transmisję online – dodał.

Większość organizatorów klasycznych zabaw karnawałowych pogodziło się już z myślą, że tegoroczny bal trzeba będzie na dobre skreślić z kalendarza. Błędowiccy działacze, którzy organizują co

roku Bal Błędowicki MK PZKO, Bal Szkolny oraz pezetkaowskie Ostatki, wiedzą już niemal na sto procent, że w tym sezonie nie uda im się zasmakować karnawałowego szaleństwa. Zabraknie więc również dochodu, który stanowił jedno z głównych źródeł utrzymania Domu PZKO. – Martwy karnawał to dla nas strata rzędu dziesiątek tysięcy koron, których nie zarobimy na naszych balach – wyjaśnił prezes MK PZKO w Hawierzowie-Błędowicach, Piotr Chroboczek.

Niemożliwość organizowania imprez i uzyskiwania płynących z nich dochodów martwi zarówno większe, jak i mniejsze koła PZKO. – Koszty utrzymania Domu PZKO nadal są jakieś, a dochody żadne – potwierdziła prezeska MK

PZKO w Ligotce Kameralnej, Joanna Szpyrc. Żal jej rozpoczętej dwa lata temu tradycji organizowania balów w stylu ludowym. – Pod Godulą zawsze mieszkali gorole, postanowiliśmy więc nawiązać do tej tradycji. Dwa takie bale w strojach ludowych, kapelą i daniami regionalnymi udało nam się już zorganizować. Ludziom spodobał się ten pomysł i w tym roku miała się odbyć trzecia edycja. Niestety, musieliśmy ją odwołać – powiedziała działaczka. Koło zakupiło nawet w tym celu stroje ludowe. Teraz będą leżały. Ligotczanie mają jednak nadzieję, że wyjątkowo tylko w tym roku.

Na dziurę w budżecie w związku z pandemicznym styczniem i lutym muszą się przygotować również

koła Macierzy Szkolnej. W czerwcu nie mogły organizować festynów, teraz również balów. Tymczasem właśnie dochody z obu tych imprez pozwalają im na dofinansowywanie różnych szkolnych inicjatyw oraz wyjazdów dzieci i młodzieży. W podobnej sytuacji jest Koło Macierzy Szkolnej przy Polskim Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, które zaplanowało swój bal na 6 lutego w czeskokieszyńskiej „Strzelnicy”. – Wszystko było zaplanowane. Z rocznym wyprzedzeniem zamówiliśmy salę i orkiestrę, brakowało nam tylko zespołu tanecznego. Bal jednak musimy odwołać – powiedział „Głosowi” prezes Koła Macierzy Szkolnej przy Polskim Gimnazjum, Marek Bartnicki. Na cud nie ma bowiem co liczyć. ▲

ZDANIEM... Witolda Koźdonia

Ten scenariusz powraca jak bumerang. Na przełomie roku z zapartym tchem śledzimy wszelkiego rodzaju przepowiednie, wizje i horoskopy, starając się odgadnąć, co nas czeka w najbliższych dwunastu miesiącach. Skąd w nas ta potrzeba odgadywania przyszłego losu, nie wiem. Choć z drugiej strony, jeśli pragniemy stałego związku, zawsze miło jest usłyszeć, że wedle wróżby jeszcze w tym roku odbędzie się nasz ślub. Tyle że większość autorów przepowiedni raczej czarno widzi naszą przyszłość, regularnie wieszcząc koniec świata. Na przykład zdaniem Nostradamusa rok 2021 będzie gorszy i bardziej destrukcyjny od 2020. Ciekawa wydaje się za to wizja Baby Wangi, niewidomej bułgarskiej prorocznicy, która zapowiedziała, iż w 2021 roku zostanie znalezione lekarstwo na raka. Dla odmianny Krzysztof Jackowski, jeden z najbardziej znanych polskich jasnowidzów, twierdzi, że pod koniec roku nastąpi upadek partii PiS.

Uff... Na szczęście mało kto traktuje poważnie noworoczne przepowiednie. Zresztą rok 2020 r. boleśnie wybił zęby nie tylko wszelkiej maści wieszczom, ale również profesjonalnym analitykom. Bo przecież w grudniu 2019 r. nikt nie przewidywał światowego tsunami COVID-19, najtęższe umysły dostrzegały za to inne problemy, głównie klimatyczne, ekologiczne (plastik), smogowe, polityczne czy terrorystyczne. Mimo tej spektakularnej „wtopy” pokusa kolejnych przepowiedni jest niezmiennie bardzo wielka. I moim zdaniem wcale nie warto z nią walczyć. Na przełomie roku bawmy się w odgadywanie naszej przyszłości. A ponieważ istnieją prorocтва, które się jednak spełniają, życzę wszystkim Czytelnikom „Głosu” samych dobrych wróżb na ten rozpoczynający się właśnie 2021 rok.

Pierwsze terminy dla 80-latków

Do końca tygodnia w województwie morawsko-śląskim 2925 osób ma zostać zaszczepionych na COVID-19. Jeszcze w tym tygodniu ma dotrzeć kolejna dostawa obejmująca 4875 szczepionek. Następne będą docierały do regionu w tygodniowych interwałach – poinformował wczoraj dziennikarz hetman Ivo Vondrák.

Zaszczepić będzie się można w pierwszej kolejności w szpitalach, których region ma aż 17, następnie w grę będą wchodziły również ośrodki zdrowia oraz na przełomie lutego i marca, kiedy szczepienia staną się masowe, zostanie uruchomione specjalne centrum szczepienia na ostrawskiej Czarnej Łące. Szczepionki przeciw COVID-19 będą podawały również lekarze rodzinni. Jak zaznaczył hetman, województwo ma swoją strategię, gdzie, kogo i kiedy będzie szczepić.

Szanowni Czytelnicy

Przypominamy, że w związku z pandemią koronawirusa, sekretariat redakcji „Głosu” pracuje w ograniczonym zakresie. Zapraszamy do naszej siedziby w poniedziałki i czwartki w godzinach 9,00-14,00. W pozostałe dni zachęcamy do kontaktu telefonicznego (775 700 897) oraz mailowego (info@glos.live). Dziękujemy za wyrozumiałość.

Redakcja

E-STREFA

Zapraszamy do odwiedzenia naszego archiwum krótkich materiałów filmowych.

DZIŚ...

5

stycznia 2021

Imieniny obchodzą: Edwarda, Emiliana, Szymon
Wschód słońca: 7.42
Zachód słońca: 15.58
Do końca roku: 360 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Bitej Śmietany
Przysłowia: „Gdy styczeń burzliwy z śniegami, lato burzliwe z deszczami”

JUTRO...

6

stycznia 2021

Imieniny obchodzą: Baltazar, Kacper, Melchior
Wschód słońca: 7.42
Zachód słońca: 15.59
Do końca roku: 359 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Wtulania Sie
Przysłowia: „Gdy trzech Królów mrozem trzyma, będzie jeszcze długa zima”

POJUTRZE...

7

stycznia 2021

Imieniny obchodzą: Julian, Kryspin, Lucjan
Wschód słońca: 7.42
Zachód słońca: 16.00
Do końca roku: 358 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Dziwaka
Przysłowie: „Jeśli w styczniu deszcz leją, nie ciesz się wielką nadzieją”

POGODA

wtorek

dzień: -1 do 3 °C

noc: 1 do -2 °C

wiatr: 1-5 m/s

środa

dzień: -2 do 2 °C

noc: 2 do -2 °C

wiatr: 1-4 m/s

czwartek

dzień: -2 do 2 °C

noc: 0 do -3 °C

wiatr: 1-4 m/s

Turyści są, dochodów brak

Turystyka górska jest obecnie jedną z niewielu atrakcji, których nie zdołała zatrzymać pandemia COVID-19. W ciągu minionego tygodnia panował ruch praktycznie na wszystkich szlakach Beskidu Morawsko-Śląskiego. W sobotę sprawdziliśmy sytuację na jednym z nich.

● Na Sławiczu panował w sobotę ożywiony ruch. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Beata Schönwald

Przed południem znalezienie miejsca do zaparkowania auta koło przystanku „Doubrava” w Łomnej Dolnej było nie lada sztuką. Chętnych były dziesiątki, jako że właśnie stąd prowadzi szlak turystyczny na Kamienity i Sławicz. Podobnie nie było mowy o rozkoszowaniu się samotną wędrowką. W drugim dniu nowego roku miłośników tego rodzaju wypoczynku znalazło się wielu. Zwłaszcza że dodatkową motywacją

były otwarte „okienka” w schroniskach turystycznych. Oferta w wielu przypadkach była imponująca. Przykładowo na Sławiczu podawano napoje i desery, kilka rodzajów zup oraz dań głównych.

Z punktu widzenia właścicieli i dzierżawców beskidzkich schronisk, dochodów, jakie uzyskali w ciągu tegorocznego sezonu świąteczno-noworocznego, nie da się jednak porównać z tymi z lat mi-

nionych. – Ponieważ restauracja musiała zostać zamknięta, ludzie nie mieli gdzie usiąść, gdzie się ogrzać, skorzystał z toalety. Przez okienko podawaliśmy tylko zupy i napoje, oczywiście z wyjątkiem tych alkoholowych – powiedział „Głosowi” Kamil Lysek, gospodarz restauracji na Kamienitym.

Właściciel schroniska na Jaworowym, Jiří Valenta, potwierdził, że w sytuacji istniejących ograniczeń utargi nie umyją się do tych z lat minionych. – Ponośmy ogromne straty, pomimo że frekwencja na szczycie w ciągu ostatniego tygodnia była spora, jak to zwykle bywa w okresie świąteczno-noworocznym. Tak duże zainteresowanie świadczy o tym, że ludzie starają się te wszystkie zakazy i ograniczenia rekompensować pobyt w górach, na świeżym powietrzu – zaznaczył. Dodał, że zwłaszcza na przełomie starego i nowego roku warunki pogodowe pozwalały na zabawy na śniegu. Dzieci mogły pojeździć na sankach, wyciągu ze względu na obowiązujące restrykcje nie można było jednak uruchomić. – Nie ma też na razie warunków do uprawiania narciarstwa biegowego. W lesie leży minimalna ilość śniegu – poinformował Valenta.

Pierwsze były dziewczynki

● Pierwszym tegorocznym noworodkiem w powiecie karwińskim jest Karinka. Fot. Szpital Hawierzów

● W trzynieckim szpitalu jako pierwsza w tym roku urodziła się Alexandra. Fot. Szpital Trzinec

Powiat karwiński ma już swojego pierwszego tegorocznego noworodka. Została nim dziewczynka Karinka. Urodziła się 1 stycznia 2021 roku. Karinka przyszła na świat w hawierzowskim szpitalu o godz. 00.34. Ważyła 2970 gramów, mierzyła 49 centymetrów. W pierwszej godzinie Nowego Roku w tym samym szpitalu urodził się jeszcze chłopczyk Jakub z wagą 3690 gramów i

wzrostem 51 centymetrów. Tymczasem region trzyniecko-jabłonkowski czekał na swojego pierwszego tegorocznego malucha aż do sobotniego popołudnia. 2 bm. o godz. 14.52 w trzynieckim szpitalu urodziła się mała Alexandra. Jej rodzice i 2,5-letni braciszek mieszkają w Gródku. Dziewczynka po urodzeniu ważyła 2960 gramów i mierzyła 47 centymetrów.

Aż do Lwowa

Urząd Transportu Kolejowego w Warszawie przyznał w grudniu czeskiemu przewoźnikowi RegioJet otwarty dostęp do infrastruktury kolejowej na terenie Polski. Wiosną ma ruszyć bezpośrednie nocne połączenie kolejowe z Pragi przez Kraków do Przemyśla. Rzecznik spółki RegioJet, Aleš Ondrůj, powiedział „Głosowi”, że w naszym regionie pociąg będzie się zatrzymywał w Ostrawie (na dworcu głównym i w Swinowie) oraz w Boguminie. Pierwszym przystankiem na terenie Polski mają być Czechowice-Dziedzice. Do dyspozycji podróżnych będą wagony z miejscami siedzącymi, jak również sypialne. – Z Przemyśla będzie zapewnił bezpośrednie połączenie do Lwowa, które RegioJet będzie eksploatował wspólnie z ukraińskim

partnerem. W tej chwili jeszcze nie wiadomo, czy to będzie pociąg, czy autobus. Rozmowy dobiegają końca – dodał Ondrůj. RegioJet zamierza wejść na polski rynek na przełomie marca i kwietnia. Dokładna data będzie zależna od terminu zniesienia ograniczeń podróżowania związanych z pandemią COVID-19. – Wejście na polski rynek mieślimy w planach od dłuższego czasu. Od wiosny 2021 roku zaoferujemy codzienne połączenie w obu kierunkach pomiędzy Krakowem, Przemyślem i Lwowem oraz Pragę, Ostrawą i innymi miastami w RC. Podróźni będą mieli do dyspozycji taki zasięg usług, jaki znają z pozostałych pociągów RegioJet – powiedział Radim Jančura, właściciel spółki.

W SKRÓCIE...

W ostatnią noc trochę spokojniej

Pomimo obowiązujących przeciwcovidowych restrykcji przełom starego i nowego roku w naszym regionie nie upłynął spokojnie. Począwszy od czwartkowego rana aż do godz. 6.00 Nowego Roku pogotowie ratunkowe wzywano aż 453 razy. Spokojniej niż zwykle było natomiast od sylwestrowej północy do noworocznego poranka. Ratownicy interweniowali w 90 przypadkach, rok wcześniej wyjeżdżali aż 126

razy. Tylko dwa wezwania dotyczyły zranień, do których doszło podczas odpalania fajerwerków i petard. Oba miały miejsce w powiecie frydecko-misteckim. W ok. 20 przypadkach ratownicy musieli opatrywać poranienia głowy i kończyn spowodowane upadkami oraz rany cięte. Przyczyną niektórych był alkohol. U dziewięciu osób stwierdzono stan upojenia lub zatrucia alkoholowego (w tym u dwójki dzieci w wieku 13 i 14 lat).

(sch)

Dziecko zaginęło w górach

Ojciec sześciolatka najadł się w sobotnie popołudnie strachu. W drodze na szczyt Trawnego w Beskidzie Morawsko-Śląskim zgubił sześciolatniego syna. Ze względu na wiek dziecka i zapadający zmrok zaczęła się walka z czasem. Ojciec przez godzinę sam szukał syna, później zwrócił się o pomoc do pogotowia górskiego. – Było około 15.30, wkrótce miał zapaść zmrok. Dlatego od razu ściągnęliśmy sześć osób, które na quadach zaczęły przeszukiwać szczyt Trawnego i okoliczne szlaki. Równocześnie przygotow-

waliśmy akcję ratowniczą na większą skalę, gdyby nasze poszukiwania w rozsądnym czasie nie zakończyły się pomyślnie – opisał podjęte działania Pavel Masopust z pogotowia górskiego. Ratownicy do godziny siedemnastej przeszukiwali teren. – W szczytowych partiach Trawnego leży około 30-centymetrowa warstwa śniegu, niżej już śniegu nie ma, za to szlaki są całkowicie zlodowaciałe. Zmieniają się odcinki pokryte śniegiem i lodem – Masopust przybliżył sytuację w górach.

(dc)

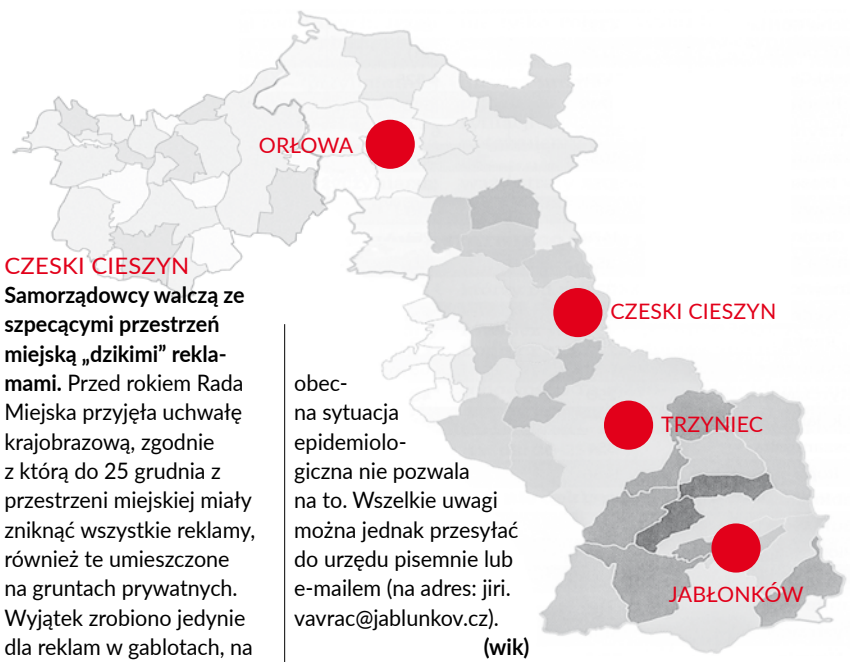
Darmowe e-booki czekają

W grudniu Biblioteka Miejska w Cieszyń uzyskała dostęp do internetowej platformy legimi.pl, czyli 50 tys. e-booków, z których jej czytelnicy mogą teraz korzystać za darmo. Wystarczy że posłużą się specjalnym kodem. Aby otrzymać kod umożliwiający korzystanie z platformy legimi.pl trzeba zgłosić się do cieszyńskiej

biblioteki. Kod można również otrzymać, wysyłając e-maila z numerem karty bibliotecznej na adres: czytelnia@biblioteka.cieszyn.pl. Po otrzymaniu kodu należy wejść na stronę www.legimi.pl/ślaskie, wpisać kod otrzymany z biblioteki, zaakceptować regulamin wypożyczania, zarejestrować się (czyli wpisać swoją nazwę użyt-

(wik)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

CZESKI CIESZYŃ
Samorządowcy walczą ze szpeczącymi przestrzeń miejską „dzikimi” reklamami. Przed rokiem Rada Miejska przyjęła uchwałę krajobrazową, zgodnie z którą do 25 grudnia z przestrzeni miejskiej miały zniknąć wszystkie reklamy, również te umieszczone na gruntach prywatnych. Wyjątek zrobiono jedynie dla reklam w gablotach, na słupach ogłoszeniowych i wiatkach przystankowych. Teraz władze Cz. Cieszyna zapowiadają kontrole, a w przypadku niedostosowania się do nowych zasad – finansowe kary.

obecna sytuacja epidemiologiczna nie pozwala na to. Wszelkie uwagi można jednak przesyłać do urzędu pisemnie lub e-mailem (na adres: jiri.vavrac@jablunkov.cz).

(wik)

ORLEWA
Przychodnia ortopedyczna Karwińskiego Szpitala Górniczego została wyposażona w ultrasonograf. Dzięki temu medycy mogą poszerzyć zakres dostępnych badań układu mięśniowo-szkieletowego m.in. o badanie bioder noworodków. Ultradźwięki są ponadto przydatne podczas diagnostyki stawów barkowych i kolanowych, a także mięśni, więzadeł i ścięgien. Na USG bioderek niemowląt można się umawiać w ortopedycznej od 22 grudnia. Badanie ultrasonograficzne jest szybkie i bezbolesne.

(wik)

TRZYNIEC
W grudniu została rozstrzygnięta kolejna edycja

organizowanego od dwóch dekad konkursu na budynki roku. Tym razem do konkursu można było zgłosić obiekty oddane do użytku od 1 listopada 2018 r. do 31 października 2020 r. Jurorzy ocenili łącznie 20 budynków w trzech kategoriach. Komisja brała pod uwagę ich wygląd, detale architektoniczne, harmonię budynku z otoczeniem oraz zagospodarowanie terenu. W kat. „domy jednorodzinne” zwyciężył dom rodzinny w Łyżbicach, którego właścicielami są Silvia i Jan Háb, a autorem projektu budowlanego Czesław Mendrek. Z kolei w kategorii „budynki o charakterze komercyjnym” triumfowała siedziba spółki POLNA corp s.r.o. (autorem projektu jest Jan Paldus).

(wik)

Michael Morys-Twarowski

Lisztwanowie

W 1577 roku książę cieszyński Wacław III Adam wydał przywilej, na mocy którego zwolnił Lisztwana, zagrodnika w Oldrychowicach, z obowiązku robocizny.

Była to nagroda „za usługi odane księciu przy polowaniu w zwierzyńcu i górach”. Zamiast tego był jednak zobowiązany „iść z długą flintą na polowanie, gdy mu się rozkaże, za co pozwolono jemu i jego potomkom paść kozy i świnię w lasach książęcych, oraz brać z nich drzewo na swoje potrzeby” (cytuje za „Historią osadnictwa w Beskidzie Śląskim” Franciszka Popiołka).

Zapewne jego potomkami byli Lisztwanowie z Oldrychowic, pojawiający się później w księgach gruntowych, metrykach i urbarzach (spisach powinności chłopskich). Przykładowo w urbarzu z 1647 roku wśród osadników w Oldrychowicach został wymieniony Błażej Lisztwan.

W XVIII wieku nazwisko Lisztwan pojawia się w okolicznych miejscowościach, między innymi w Tyrze i Milikowie. Z pewnością byli spokrewnieni z oldrychowickimi Lisztwanami, ale ze względu na stan zachowania ksiąg metrykalnych nie zawsze uda się ustalić szczegóły tych powiązań.

Pastor Lisztwan

Najsłynniejszym przedstawicielem rodu Lisztwanów w czasach austriackich był pastor Adam Lisztwan. Urodził się w 1841 roku w Trzyńcu jako syn ewangelika Jana i katoliczki Ewy z domu Szczepon. Na pierwszy rzut oka fakt, że późniejszy pastor urodził się w mieszanym wyznaniowo rodzinie wygląda egzotycznie, ale w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku w drzewach genealogicznych rodów pastorskich stosunkowo często pojawiają się katolicy.

Adam Lisztwan ukończył gimnazjum ewangelickie w Cieszynie, później studiował teologię w Wiedniu, Jenie i Lipsku. Jako duchowny ewangelicki pracował w Galicji (był na przykład wikarym we Lwowie) i na Bukowinie. Już w 1869 roku próbował wrócić na Śląsk Cieszyński,

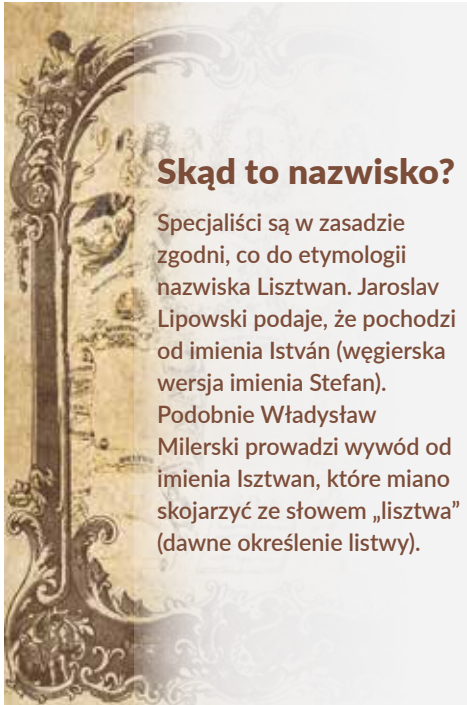
zgłaszając swoją kandydaturę na pastora w Drogomyślu. Uchodził za kandydata stronnictwa niemieckiego w przeciwieństwie do Andrzeja Głajcara i Jerzego Badury. Ostatecznie Badura wycofał się, chcąc uniknąć rozproszenia głosów. Wygrał Głajcar, który jakiś czas potem zmienił przekonania narodowe.

W 1877 roku Lisztwan mógł znów zamieszkać na Śląsku Cieszyńskim – został pastorem w Starym Bielsku (dziś jest to dzielnica Białej – przyp. red.). Kilka lat później, w 1885 roku, zadeklarował się jako współpracownik prawniacko-niemieckiego czasopisma „Nowy Czas”. Wydaje się, że w kwestiach narodowych pozostawał pod silnym wpływem szwagra, a był nim sam Teodor Haase, pastor w Bielsku, później w Cieszynie, jeden z liderów stronnictwa niemieckiego w naszym regionie.

Lisztwan pozostał pastorem w Starym Bielsku do 1909 roku, ostatnie lata spędził w Cieszynie, gdzie zmarł w 1913 roku. „Była to natura cicha, skromna, łagodna, szczerza i otwarta; człowiek gruntownej wiedzy, głęboko uczony, właśnie dla swego cichego, skromnego charakteru nigdy się napróżd nie wysuwający, w powołaniu swoim bardzo pracowity” – pisał we wspomnieniu pośmiertnym „Poseł Ewangelicki” (1913, nr 42). Z ciekawostek: w 1899 roku Tadeusz Reger za obrazę pastora Lisztwana i „pewnego gajowego w Wiśle” został skazany na pięć miesięcy aresztu („Gwiazdka Cieszyńska”, 1899, nr 24).

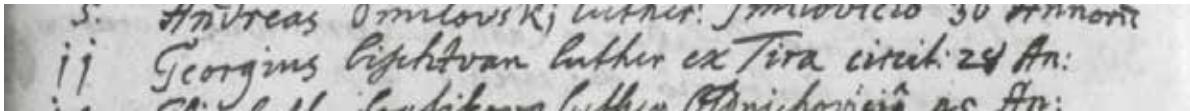
Jerzy Lisztwan i język „morawski”

Zarys genealogii Lisztwanów można odtworzyć bez ruszania się sprzed komputera. Księgi metrykalne z lewego brzegu Olzy są dostępne online. Oprócz tego warto sprawdzić inne zdigitalizowane materiały. Na stronie Archiwum Krajowego w Opawie zamieszczano

Skąd to nazwisko?

Specjaliści są w zasadzie zgodni, co do etymologii nazwiska Lisztwan. Jaroslav Lipowski podaje, że pochodzi od imienia István (węgierska wersja imienia Stefan). Podobnie Władysław Milerski prowadzi wywód od imienia Istwan, które miano skojarzyć ze słowem „lisztwa” (dawne określenie listwy).

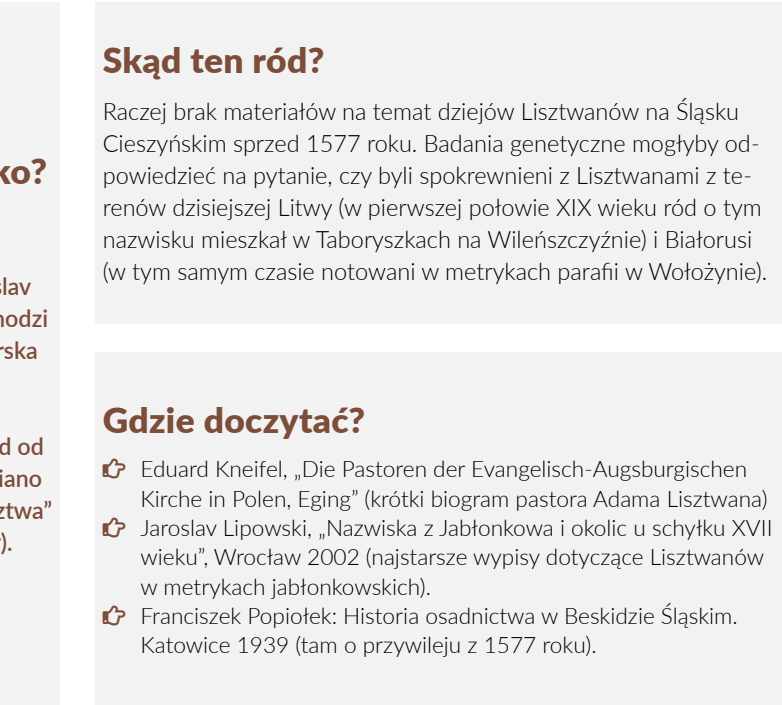
● Metryka zgonu Jerzego Lisztwana z Tyry, zmarłego w 1744 roku. Źródło: Archiwum Ziemskie w Opawie, Metryki zgonów parafii rzymskokatolickiej w Trzyczewie 1720-1784, k. 52.

spisy ludności z czasów austriackich (i nie tylko). Można tam odnaleźć informację, że w 1900 roku we Frydku mieszkał Jerzy Lisztwan (ur. 1864 w Karpętnej) razem z żoną Jadwigą oraz dziećmi Marią (ur. 1897) i Andrzejem (ur. 1900). W rubryce język figuruje „morawski” (mährisch).

Nie ma to nic wspólnego z „popolszczonymi Morawcami” i innego tego typu wymysłami. Jerzy Lisztwan urodził się w Karpętnej i zapewne tam wychował, więc jego językiem ojczystym musiał być polski. Jego żona pochodziła z Domaśłowic, gdzie przeważał język czeski lub „narzecze morawsko-śląskie”. Osiedlili się we Frydku, gdzie dominowała ludność mówiąca po niemiecku i czesku. W takim kontekście ów „morawski” nie powinien dziwić.

Lisztwanowie w prasie

Praktycznie wszystkie najważniejsze tytuły prasowe ze Śląska Cieszyńskiego z czasów austriackich dostępne są w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej. Z Lisztwanów

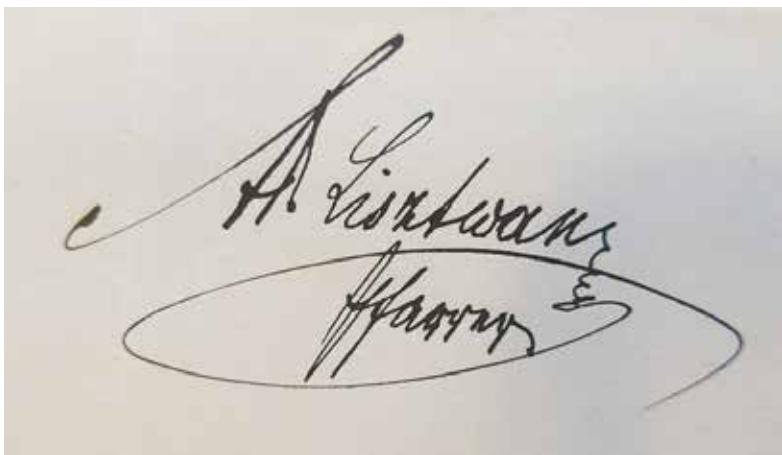

Skąd ten ród?

Raczej brak materiałów na temat dziejów Lisztwanów na Śląsku Cieszyńskim sprzed 1577 roku. Badania genetyczne mogłyby odpowiedzieć na pytanie, czy byli spokrewnieni z Lisztwanami z terenów dzisiejszej Litwy (w pierwszej połowie XIX wieku ród o tym nazwisku mieszkał w Taboryszkach na Wileńszczyźnie) i Białorusi (w tym samym czasie notowani w metrykach parafii w Wołożynie).

Gdzie doczytać?

- ✚ Eduard Kneifel, „Die Pastoren der Evangelisch-Augsburgischen Kirche in Polen, Eging” (krótki biogram pastora Adama Lisztwana)
- ✚ Jaroslav Lipowski, „Nazwiska z Jabłonkowa i okolic u schyłku XVII wieku”, Wrocław 2002 (najstarsze wypisy dotyczące Lisztwanów w metrykach jabłonkowskich).
- ✚ Franciszek Popiołek: Historia osadnictwa w Beskidzie Śląskim. Katowice 1939 (tam o przywileju z 1577 roku).

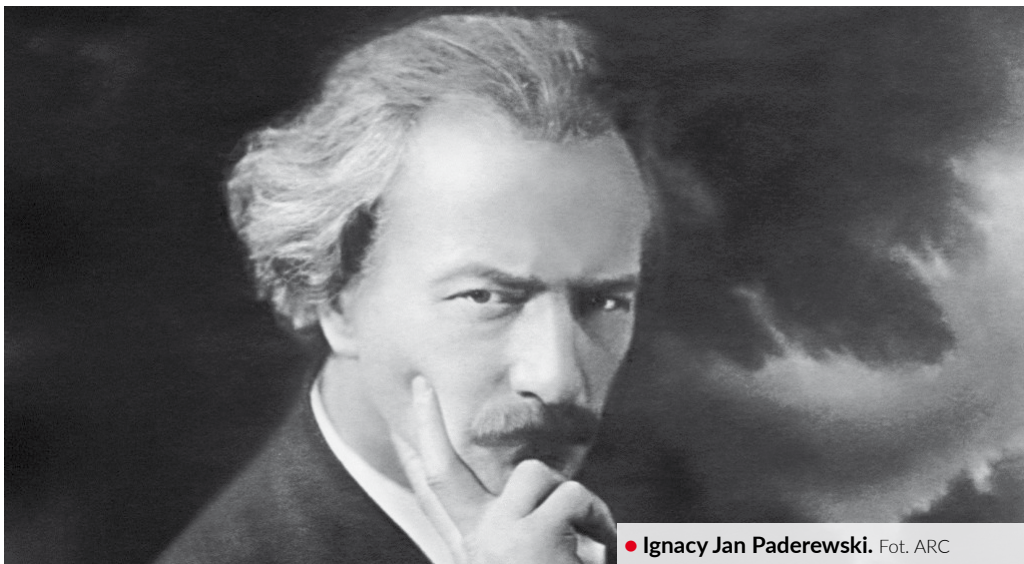

● Podpis pastora Adama Lisztwana. Fot. Wikimedia Commons.

najczęściej na łamach gazet gościł wspomniany wyżej pastor Adam, ale można trafić na pojedyncze informacje o innych przedstawicielach rodu. W 1916 roku wśród osób składających się na ewangelicki sierociniec w Ustroniu pojawia się Paweł Lisztwan, szewc z Ligotki Kameralnej („Poseł Ewangelicki”, 1916, nr 14).

Zbierając materiały do dziejów jakiegokolwiek rodziny ze Śląska

Cieszyńskiego warto też sprawdzić bazę ANNO (AustriaN Newspapers Online, dosłownie Austrackie Gazety Online). Na liście rannych austriackich żołnierzy w wojnie z Prusami w 1866 roku pojawia się Paweł Lisztwan, najpewniej pochodzący z naszych stron. Listę tę wydrukował „Wiener Zeitung”, a na potrzeby mieszkańców Śląska Austriackiego przedrukował „Trop-pauer Zeitung”. ▲

● Ignacy Jan Paderewski. Fot. ARC

Paderewski na pierwszym planie

Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego oraz wielkopolski kurator oświaty ogłosili konkurs „Ignacy Jan Paderewski. Pianista, wirtuoz, kompozytor, polityk, dyplomata, mąż stanu, mecenas sztuki i architektury”. Jest on skierowany między innymi do dzieci i młodzieży szkół polonijnych na całym świecie. Celem konkursu jest propagowanie historii Polski poprzez przybliżenie uczniom sylwetki Ignacego Jana Paderewskiego jako autorytetu artystycznego, politycznego, moralnego oraz patriotycznego.

Uczestnicy mogą wziąć udział w ośmiu kategoriach tematycznych. Ich rozpiętość pozwala na udział uczestnikom o różnych zainteresowaniach. Organizatorzy przewidzieli pulę nagród pieniężnych w wysokości

25 tysięcy złotych oraz nagrody dodatkowe instytucji współpracujących z organizatorami.

Warunkiem uczestnictwa jest zgłoszenie ucznia przez dyrektora jego szkoły za pomocą formularza on-line do 20 stycznia 2021 r. (formularz dostępny pod adresem <http://wre.ko.poznan.pl/paderewski/>). Platforma on-line do przysyłania prac konkursowych otwarta będzie do 30 kwietnia – dla większości kategorii konkursowych.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie Kuratorium Oświaty w Poznaniu: http://ko.poznan.pl/kuratorium/aktualnosci_kurator/2020/12/ogolnopolski-konkurs-ignacy-jan-paderewski/.

Dodajmy, że 29 czerwca minie 80. rocznica śmierci tego wybitnego Polaka. (r)

Wspólne zakupy i wspólne samochody

Zrównoważony rozwój to pojęcie, z którym spotykamy się najczęściej w projektach unijnych i nie do końca rozumiemy, co ono oznacza. Tomasz Chorzempa z Karwiny z myślą o zrównoważonym rozwoju prowadzi kilka projektów biznesowych. Według oficjalnych definicji zrównoważony (albo też trwały) rozwój to taki, który uwzględnia nie tylko aspekty gospodarcze, ale też dbałość o środowisko i jakość życia. Jego celem jest zapewnienie przyszłym pokoleniom takiego dobrobytu, jaki osiągnęliśmy obecnie, przez odpowiednie i świadome gospodarowanie. Jednym z aspektów jest zrównoważona mobilność.

– Wiele osób sądzi, że problemem miast jest mała liczba miejsc parkingowych. Ale to nie do końca prawda. Przestrzeń jest ograniczona, nie możemy całego miasta zmienić na parking. Mamy za dużo samochodów – przekonuje Tomasz Chorzempa. Dlatego jednym z jego działań jest udział w car-sharingu, czyli systemie wspólnego użytkowania samochodów. Chorzempa współpracuje z platformą HoppyGo.

– Klasyczna wypożyczalnia samochodów kupuje samochody, aby prowadzić biznes i pożyżać je ludziom. Idea platformy HoppyGo jest inna – właściciel samochodu, który nie używa go na okrągło, oferuje go innym. Firma nie kupuje aut, aby je pożyżać, wykorzystywane są samochody prywatnych właścicieli – tłumaczy pan Tomasz. – Właściciele samochodów i osoby zainteresowane ich pożyżaniem rejestrują się na platformie i za jego pośrednictwem umawiają się na wypożyczenie. Sprawą oczywistą jest sprawdzenie tożsamości i wiarygodności kierowcy oraz ubezpieczenie wozu.

Chorzempa przynajmniej, że na razie mało osób decyduje się na dzielenie się samochodem, dlatego oferta jest mniejsza od popytu. – Myślę, że taki system wspólnego użytkowania aut mógłby na początku prowadzić do tego, aby zmniejszyła się liczba samochodów w jednej rodzinie – uważa mój rozmówca. –

Samochody są nadużywane, ludzie przemieszczają się nimi często na małe odległości, które mogłyby pokonać na piechotę. Z analiz wynika, że jeden samochód w ramach car-sharingu jest w stanie zastąpić aż osiem aut używanych przez indywidualnych właścicieli. Mam nadzieję, że w przyszłości platforma ta nabierze znaczenia szczególnie w przypadku sąsiadów, ponieważ wtedy odpada problem dostarczenia auta do punktu jego przekazania drugiemu kierowcy. Główną przeszkodą, którą trzeba będzie pokonać, są obawy właścicieli samochodów przed ich pożyżaniem obcym ludziom.

Car-sharing w Karwinie dopiero raczkuje. Na razie w ofercie są dwa samochody, jeden z nich należy do Chorzempy. Jego druga działalność, związana ze wspólnymi zakupami zdrowej, świeżej żywności, jest bardziej rozwinięta. Młody biznesmen prowadzi tak zwaną grupę zakupową i punkt odbioru towarów w ramach platformy Scuk. Dzięki temu ludzie mogą, nie placąc osobno kosztów wysyłki, regularnie odbierać w swoim mieście zamówione u różnych farmerów i małych producentów produkty żywnościowe, ale też na przykład ekologiczne kosmetyki i środki czystości. Główną ideą jest promocja lokalnych, krajowych wyrobów produkowanych w standardzie „bio” lub zbliżonym do niego. Wspierane są gospodarstwa rolne i małe lokalne firmy. Platforma skupia m.in. kilkanaście dostawców z regionu morawsko-śląskiego – są to producenci mięsa, warzyw, ale też na przykład frytek. Takie

● Tomasz Chorzempa ma w biurze drzewo symbolizujące połączenie ludzi, biznesu i przyrody. Fot. DANUTA CHLUP

zakupy skłaniają do lepszego planowania, oszczędzania, zapobiegają bowiem marnowaniu żywności. Wiele produktów dostarczanych jest w opakowaniach zwrotnych. W Republice Czeskiej działa już ponad 400 miejsc odbioru towarów.

– Odbiór towarów odbywa się raz w tygodniu. Według założeń ludzie powinni się wtedy spotkać, podzielić doświadczeniami. Niestety obowiązujące obecnie obostrzenia to uniemożliwiają, każdy indywidualnie odbiera towar – ubolewa pan Tomasz.

Informacje o jego różnorodnych działaniach znajdziemy na stronie internetowej www.smartkarvina.cz. Chorzempa oferuje tam m.in. koszulki i gadżety z karwińskimi motywami, których jest pomysłodawcą. (dc)

Kwestionariusz firmowy

Rok założenia: 2019

Branża: zrównoważony rozwój

Liczba pracowników: 1

Kontakt:

www.smartkarvina.cz

www.scuk.cz/karvina

Tel. 728 365 542

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Podczas gdy w 2001 roku zasiłek wychowawczy otrzymywało u nas 263 600 matek i 2100 ojców, w roku ubiegłym było to odpowiednio 279 900 i 4900. Zasiłek wychowawczy to państwowa pomoc finansowa przysługująca rodzicom, którzy opiekują się najmłodszym dzieckiem w rodzinie do chwili, gdy skończy ono cztery lata. Zasiłek może otrzymywać zarówno matka, jak i ojciec. Jak wynika z powyższych danych, na razie w zdecydowanej większości występują jednak o niego rodziciele. Obecnie łączna suma zasiłku wychowawczego wynosi 300 tys. koron (jeszcze w 2019 roku było to 220 tys. koron). Jeżeli rodzice wychowują bliźnięta czy trojaczki, zasiłek wychowawczy wynosi 450 tys. koron.

Rodzic może pracować

Warunkiem przyznania zasiłku wychowawczego jest „całodobowa opieka nad dzieckiem w ciągu całego miesiąca kalendarzowego”. Rodzic, który pobiera zasiłek, może pracować, pod warunkiem, że o dziecko zatroszczy się w tym

czasie drugi z rodziców, ewentualnie babcia lub niania. Z usług żłobka można skorzystać jedynie w sytuacji, gdy dziecko przebywa w nim najwyżej 92 godziny w miesiącu. Fakt ten trzeba udokumentować, przedstawiając stosowne zaświadczenie. Ograniczenie nie dotyczy pobytu starszego dziecka w przedszkolu. Matka lub ojciec, którzy pobierają zasiłek wychowawczy, mogą zarabiać miesięcznie nawet sto tysięcy koron. Urzędów wysokość ich wynagrodzenia ani rodzaj wykonywanej pracy nie interesuje. Dziecko jednak w tym czasie musi znajdować się pod opieką dorosłej odpowiedzialnej osoby.

Z wnioskiem do urzędu pracy

Do zasiłku wychowawczego ma u nas prawo każdy rodzic, który posiada zezwolenie na pobyt stały na terenie Republiki Czeskiej. O zasiłek można występować kiedykolwiek w trakcie urlopu macierzyńskiego, najpóźniej jednak na miesiąc przed jego zakończeniem. Jeżeli o zasiłek ubiega się

ojciec dziecka, stosowne dokumenty może złożyć już z chwilą narodzin malucha. Urząd pracy ma obowiązek rozpatrzyć każdy wniosek w terminie do 30 dni. O zasiłek można występować osobście w najbliższym urzędzie pracy (należy przynieść formularz wypełniony ręcznie i podpisany albo wypełniony w komputerze, wydrukowany i podpisany), można też wypełnione druki przesłać pocztą lub elektronicznie. Jeżeli wybierzemy ostatnią opcję, możemy skorzystać z elektronicznej skrzynki danych albo przesłać formularze opatrzone własnym podpisem elektronicznym. Kwalityfikowane certyfikaty dla podpisu albo elektronicznych wystawiają u nas dwie instytucje – První certifikační autorita i PostSignum QCA.

Dla wszystkich tyle samo

Wysokość zasiłku wychowawczego jest jednakowa dla wszystkich zainteresowanych rodziców bez względu na ich wcześniejsze lub aktualne zarobki. Zasiłek w wysokości 300 tys. koron jest wypłacany

także rodzicom, którzy korzystali z niego już przed ubiegłoroczną waloryzacją, pod warunkiem, że całą sumę wykorzystają do dnia, w którym dziecko skończy 4 lata. Nie trzeba jednak składać osobnego wniosku w tej sprawie ani facytygować się w tym celu do urzędu pracy. Zasiłek wychowawczy podnoszony zostaje automatycznie, beneficjenci otrzymują pismo zawierające szczegółowe informacje. Są rodzice, którzy na pewno nie mieliby nic przeciwko temu, aby zasiłek wychowawczy wypłacano im od razu i w całości, a nie rozłożony na wiele comiesięcznych rat. Niewątpliwie zastrzyk finansowy w wysokości 300 tys. koron wygląda atrakcyjnie. W tym wypadku jednak nie ma takiej możliwości. Zasiłek może trafiać do rodziców tylko i wyłącznie pod postacią regularnych miesięcznych kwot. Ich wysokość można jednak zmieniać co trzy miesiące – w zależności od tego, jak szybko chcemy wykorzystać całą przysługującą nam sumę. Niezbędne do tego druki można pobrać ze strony internetowej Ministerstwa Pracy i Spraw Social-

nich. Kiedy zdecydujemy się na zmianę miesięcznej kwoty zasiłku, niewypłacona dotąd suma zostaje podzielona przez nową liczbę miesięcy. Z takiej możliwości korzystają głównie kobiety, które spodziewają się kolejnego dziecka. Prawo do zasiłku wychowawczego utracą one bowiem z chwilą narodzin następnego potomka.

Inne świadczenia dla rodziców

W Republice Czeskiej do rodzin z dziećmi trafiają także inne świadczenia. Zasiłek macierzyński przysługuje matce, która w okresie dwóch lat przed porodem pracowała co najmniej 270 dni kalendarzowych (z tego w ostatnim roku – 180 dni) i opłacała składki ubezpieczenia socjalnego. Wypłacany jest przez okres 28 tygodni. Część rodziców otrzymuje też dodatki na dziecko. W tym roku zostaną one zwaloryzowane o 26 proc., podniesiony też zostanie próg dochodowy rodziny, której przysługuje dodatek, z 2,7-krotności minimum życiowego do jego 3,4-krotności. ▲

SPORT

JUTRO ROZSTRZYGNIĘCIE 69. TURNIEJU CZTERECH SKOCZNI

Jest moc!

W środę wieczorem poznamy zwycięzcę 69. Turnieju Czterech Skoczni, prestiżowych świąteczno-noworocznych zawodów w skokach narciarskich rozgrywanych w Niemczech i Austrii. Po trzech konkursach liderem turnieju jest Kamil Stoch, który wyprzedza swojego przyjaciela z reprezentacji, Dawida Kubackiego. Trzecie miejsce zajmuje Norweg Halvor Egner Granerud. Jak przyznał Adam Małysz, dyrektor PZN, „konkurs po konkursie odpalamy noworoczne petardy”.

Janusz Bittmar

Trwa efektowna passa Polaków w Turnieju Czterech Skoczni. W niedzielnym konkursie w Innsbrucku, przedostatnim w całym turnieju, triumfował Kamil Stoch. Trzecie miejsce zajął Dawid Kubacki, czwarty był Piotr Żyła. Podopieczni trenera Michała Doleżala nie obniżają lotów. Kamil Stoch wykorzystał w niedzielę potknięcie dotychczasowego lidera turnieju, Norwega Halvora Egnera Graneruda, awansując po rewelacyjnych skokach w Innsbrucku na prowadzenie w klasyfikacji Turnieju Czterech Skoczni. W drugiej serii Stoch wyładował na 130. metrze, deklasując resztę stawki. Tuż za trzykrotnym mistrzem olimpijskim uplasował się Słoweniec Anže Lanisek. Na najniższym stopniu podium stanął Dawid Kubacki, ten wynik zapewnił mu fotel wicelidera turnieju. Środowa walka w Bischofshofen, która wyłoni zwycięzcę 69. Turnieju Czterech Skoczni, zapowiada się więc ekscytująco. Przypomnijmy, rok temu Złotego Orła wywalczył Dawid Kubacki. Na dziś zaplanowano kwalifikacje w Bischofshofen, początek głównego konkursu w środę o godz. 16.45.

Małysz zachwycony formą Polaków

– Z przyjemnością patrzy się na ich skoki. Są nie tylko efektowni, ale też i skuteczni. Kamil Stoch őrubuje swoje imponujące statystyki indywidualne, a w Innsbrucku został liderem Turnieju Czterech Skoczni. Wygląda na to, że Rakietę z Żębu weszła w tryb autopilota z końcowy sukces – stwierdził Małysz, który sam triumfował w Turnieju Czterech Skoczni w 2001 roku. Małysz skomentował też rewelacyjną postawę broniącego zwycięstwa z ubiegłego roku Dawida Kubackiego. – Niesamowita sprawa! Wydaje się, że po raz kolejny Złoty Orzeł dla triumfatora Vierschanzenturnee wygląda w Polsce. Oczywiście w ostatnich zawodach dużo może się zdarzyć, ale jestem dobrej myśli – zapewnił kibiców „Orzeł z Wisły”. Wczoraj Polacy, podobnie jak pozostałe drużyny, musieli jeszcze przejść w Bischofshofen obowiązkowe testy na obecność koronawirusa. Wyniki były znane dopiero po zamknięciu tego numeru, ale nikt w polskim

sztabie nie dopuszczał do siebie myśli, że mogłoby dojść do takich zawirowań, jak na starcie w Oberstdorfie, kiedy to najpierw „słabo-pozytywny” okazał się Klemens Murańka, ale po protestach w zespołe dodatkowe testy wypadły już negatywnie.

Stoch: To był super dzień

Dobrej myśli są też sami skoczkowie, którzy tryskali w Innsbrucku pozytywną energią. – Brak mi słów. Nie wiem, co mam mówić. To był super dzień, super skoki. Począwszy od pierwszego, kończąc na ostatnim – powiedział szczególnie Kamil Stoch, który wygrał konkurs Pucharu Świata po raz 37. w karierze. – Postaram się dalej kontynuować tę pracę i jak najdłużej utrzymywać, a nawet polepszać swoje próby. Uwielbiam tutaj skakać, uwielbiam Innsbruck i cieszę się, że mogłem oddać tu takie skoki – skomentował swój niedzielny wyczyn trzykrotny mistrz olimpijski. Stoch, pomimo świetnej pozycji wyjściowej przed jutrzejszym konkursem w Bischofshofen, zapelował do kibiców o cierpliwość. – Nie dmuchajcie tego balona. Nam to jest totalnie niepotrzebne. Dawid Kubacki. Na dziś zaplanowano kwalifikacje w Bischofshofen, początek głównego konkursu w środę o godz. 16.45.

Doleżał tonuje optymizm

Piękna atmosfera w polskim zespole jest zasługą całego sztabu, o którym zapewnił nas w ubiegłotygodniowej rozmowie szkoleniowiec polskiej kadry, Michał Doleżał. Czech za sterem reprezentacji Polski od początku wierzył w cały zespół, bez podziałów na gwiazdy i resztę. – Po boku Stefana Horngachera (poprzedniego trenera kadry – przyp. JB) miałem okazję nauczyć się wielu nowych rzeczy, z których profituję do dziś. Już wtedy nie było podziałów na gwiazdy i zaplecze, ale każdy zawodnik miał taką samą szansę, żeby przekonać do siebie trenera – zdradził w wywiadzie dla „Głosu”. Po świetnej postawie polskich skoczków w Oberstdorfie, Garmisch-Partenkirchen i Innsbrucku wodzirej polskiej reprezentacji zbiera zasłużone brawa, włącznie od kolegów z czeskiej ekipy, podkreślając zarazem, że to nie jego, a „chłopaków ze skoczni zasługa”. A przy okazji miarkując, podobnie jak Stoch, nastroje. – Przed nami jeszcze dwa skoki konkursowe. Nic nie jest jeszcze

● Kamil Stoch nierzyc Rycerz Jedi z Gwiazdnych Wojen. Niech moc będzie z wami! Fot. PZN

Granerud: Dopóki jest nadzieja, wierzę

Dopiero na trzecim miejscu w klasyfikacji generalnej Turnieju Czterech Skoczni znajduje się główny faworyt bukmacherów – Norweg Halvor Egner Granerud (na zdjęciu), który do turnieju przystępował w roli lidera Pucharu Świata. Norweg zepsut jednak niedzielne

Fot. ARC

zawody w Innsbrucku, zajmując po słabym skoku zaledwie 15. miejsce i tracąc do Stocha 20,6 punktów. – Byłem sfrustrowany moim dzisiejszym wynikiem i nadal jestem. To skocznia, z której mam tylko złe wspomnienie, a po dzisiejszym dniu emocje rosły. Uwaga! Kamila za jednego z najlepszych w historii, ale myślę też, że przy perfekcyjnym występie w Bischofshofen wszystko może się zdarzyć. Zostały jeszcze dwa skoki i dopóki jest nadzieja, wierzę – napisał Granerud na Twitterze.

przesądzone. Norweg Granerud mimo tego, że oddał jeden słabszy skok, wciąż imponuje formą. Walczymy dalej. Nie myślimy na razie

o klasyfikacji generalnej turnieju. Koncentrujemy się na swojej robocie. Wiemy, że to, co robimy, działa. Jeżeli wszystko przebiegnie, jak do

tej pory, to w środę powinniśmy się cieszyć – stwierdził trener w rozmowie z polskimi dziennikarzami po zawodach w Innsbrucku. ▲

Klasyfikacja Turnieju Czterech Skoczni

1. Kamil Stoch (Polska) 809,9 pkt.,
2. Dawid Kubacki (Polska) 794,7,
3. Halvor Egner Granerud (Norwegia) 789,3, 4. Karl Geiger (Niemcy) 785,2, 5. Markus Eisenbichler (Niemcy) 776,5.... 8. Piotr Żyła (Polska) 763,3, 10. Andrzej Stękała (Polska) 760,3 pkt.

To, że zarabiasz, grając w hokeja, nie oznacza, że mniej kochasz ten sport. Tak naprawdę pozwala to kochać go bardziej

Wayne Gretzky,
legendarny kanadyjski hokeista i trener

Kanadyjczycy głodni hokeja

Stalownicy Trzyniec meldują w nowym roku wzmocnienie w ofensywie – pod Jaworowy trafili dwaj Kanadyjczycy, którzy mogą się pochwalić stażem w NHL, Taylor Leier i Jack Rodewald. Wczoraj, po zamknięciu numeru, drużyna Trzyńca zagrała drugi z rzędu mecz na tafli Pilzna, a obaj napastnicy byli już przygotowani do gry.

Janusz Bittmar

To była „szybka piłka” – 26-letni kanadyjscy napastnicy po ofercie złożonej przez władarzy Trzyńca nie namyślali się zbyt długo. Zadzwonili tylko do kilku znajomych z pytaniem, co sądzą o poziomie czeskiej najwyższej klasy rozgrywek, sprawdził na mapie, gdzie znajduje się Trzyniec i w weekend Werk Arenę podziwiali już na własne oczy.

– Jestem pod wrażeniem pięknego stadionu i całego zaplecza w Werk Arenie. Wiem, że dwa lata temu ze zwycięstwa w ekstraklidze z trzyniecką drużyną cieszył się Ethan Werek, mój dobry znajomy z kanadyjskich lodowisk – zdradził dziennikarzom Jack Rodewald, który ubiegły sezon spędził w barwach Springfield Thunderbirds w lidze AHL. W uboższej siostrze NHL – American Hockey League – występował ostatnio również Taylor Leier, którego do klubu Rochester Americans desygnowało macierzyste Buffalo Sabres. W zespole Rochester Americans, będącym klubem partnerskim Buffalo Sabres, Taylor Leier należał do czołowych napastników. W sumie w AHL zaliczył 288 spotkań, z bilansem 176 punktów kanadyjskich – za 79 bramek i 97 asyst. Z nowych nabytków Stalowników właśnie Leier mógłby się najszybciej zaadaptować do warunków czeskiej ekstrakligi. – Uwielbiam ofensywny hokej i z tego, co wiem, Stalownicy też – przyznał z uśmiechem Leier. Jego towarzysz podróży na trasie Trzyniec – Pilzno, Jack Rodewald,

● Jack Rodewald (z lewej) i Taylor Leier na pierwszej wizytacji Werk Areny. Fot. hcoelari

stylem gry przypomina z kolei typowego Kanadyjczyka. Lubi pojedynki w polu karnym rywala i ostrą grę przy bandzie.

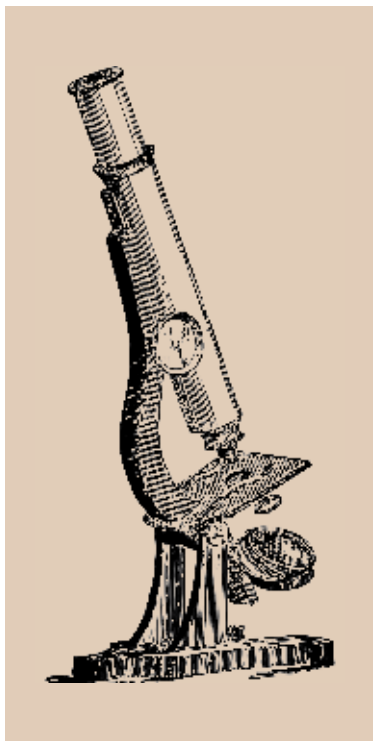
– Wierzę, że obaj będą wzmocnieniem drużyny. Borykamy się ostatnio z kontuzjami, zwłaszcza w linii ofensywnej, dlatego trzeba było szybko podjąć decyzję, jak poprawić aktualny stan rzeczy – stwierdził Jan Petersek, dyrektor sportowy HC Stalownicy Trzyniec. Na liście kontuzjowanych napastników od dłuższego czasu znajduje się m.in. polski napastnik Aron Chmielewski. Według naszych informacji, reprezentant Polski wróci do gry najwcześniej w drugiej połowie stycznia.

Stalownicy, podobnie jak reszta ekstrakligowej stawki, po mikro-przerwie świątecznej szybko wrócili do codziennych obowiązków. Wczoraj podopieczni trenera Václava Varadi w zaległym spotkaniu 6. kolejki Tipsport Extraligi zmierzili się ponownie z Pilznem. Dzień wcześniej, w niedzielę, trzynieczanie zwyciężyli na tafli Indian 4:3 w dogrywce. Gola na wagę dwóch punktów zdobył w pojedynku 32. kolejki Matěj Stránský. Poniedziałkowe spotkanie w Pilźnie, w którym debiut w barwach Stalowników powinni byli zaliczyć obaj Kanadyjczycy, zakończyło się po zamknięciu tego numeru. W Werk Arenie lider

ekstraligowej tabeli zaprezentuje się ponownie w najbliższy piątek, w meczu z Pardubicami.

W nowym roku niestety wciąż nie mamy dobrych wieści dla kibiców – w dalszym ciągu wszystkie mecze odbywają się w ostrym reżimie sanitarnym, bez udziału widzów na trybunach. Dla Kanadyjczyków w barwach Stalowników to nic nowego. – Podobnie jest za oceanem, z tą różnicą, że chociażby liga AHL pauzuje od marca i jak na razie nie ma oficjalnej decyzji, kiedy i czy w ogóle w tym roku rozgrywki wrócą. Jesteśmy więc obaj niesamowicie głodni hokeja – zdradził Jack Rodewald. ▲

RETROSKOP

Zanim pochylimy się wspólnie nad pierwszym noworocznym pytaniem w sekcji Retroskopu, warto wrócić jeszcze na moment do foto-zagadki z ostatniego wydania starego roku. Bohaterem 38. pytania był nie kto inny, jak Józef Wandzik – jeden z najlepszych bramkarzy w historii polskiego futbolu.

Wszystkie wasze odpowiedzi były poprawne. Nikt nie pomylił Wandzika z Józefem Młynarczykiem, aczkolwiek rosła sylwetką i stylem gry Wandzik przypominał swojego poprzednika w kadrze Polski. W odróżnieniu od Młynarczyka, Józef Wandzik nigdy nie zakwalifikował się jednak z reprezentacją Polski do finałów mistrzostw świata lub Europy. Bronił bramki biało-czerwonych w latach 1985-1995, kiedy polski futbol szukał snajperów z prawdziwego zdarzenia, a Robert Lewandowski bawił się jeszcze samochodzikami na dywanie. Wandzik w

wieku 57 lat wciąż jest wzorem dla nowej generacji bramkarzy, których szkoli w swojej akademii w Atenach. Z Grecją, gdzie zaskarbił sobie serca kibiców Panathinaikosu, związał resztę swojego życia.

PYTANIE NR 39

Z boisk piłkarskich przenosimy się na stadion lekkoatletyczny. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, latem dołączymy się do grzyżyszek olimpijskich w Tokio, przełożonych na 2021 rok z powodu pandemii koronawirusa. Trzykrotną olimpijką była również jedna z najlepszych polskich lekkoatletek, uprawiająca biegi przez płotki.

W swojej karierze wprowadziła nie zdobyła medalu olimpijskiego, niemniej była dwukrotną halową mistrzynią Europy (1975, 1976) na dystansie 60 m przez płotki, a także rekordzistką świata na 60 i 100 m przez płotki. Wracając do grzyżyszek

● Nasza bohaterka druga z lewej. Fot. ARC

olimpijskich – nasza tajemnicza bohaterka pojawiła się w trzech finałach na 100 m przez płotki w 1972 roku w Monachium (8. miejsce), 1976 roku w Montrealu (5. miejsce) i 1980 roku w Moskwie (5. miejsce). Na tych ostatnich igrzyskach wystąpiła również w sztafecie 4 x 100 (razem z Zofią Bielczyk, Lucyną Langer i Elżbietą Stachurską), zajmując 7. miejsce. W czasach aktywnej kariery była też ulubienicą

dziennikarzy sportowych – zawsze uśmiechnięta, chętna do rozmów. W prestiżowym plebiscycie „Przeglądu Sportowego” na najlepszego sportowca dwukrotnie znalazła się w ścisłej dziesiątce (lata 1978-79). Na odpowiedzi czekam do najbliższej niedzieli pod adresem e-mailowym: bittmar@glos.live. Za dwa tygodnie wyłonimy kolejnego zwycięzcę voucheru do sieci sklepowej kariery była też ulubienicą (jb)

INFORMATOR

Cieszyn Świątecznie

Jutro, 6 stycznia, cieszyński Dom Narodowy zaprasza na koncert kolęd i pastorałek „Cieszyn Świątecznie” w wykonaniu cieszyńskich artystów oraz dzieci stawiających pierwsze kroki na muzycznej scenie. Na transmisję wydarzenia jego organizatorzy zapraszają on-line o godz. 19.00 na oficjalnym profilu Cieszyńskiego Ośrodka Kultury na Facebooku.

– Widząc, jak pozytywnie został przyjęty koncert „Cieszyn śpiewa Skaldów” (płyta CD ukazuje się już w styczniu 2021 r.) Cieszyński Ośrodek Kultury idzie za ciosem, by w dalszym ciągu promować niezwykle uzdolnione dzieciaki, młodzież oraz dorosłych. Podczas koncertu „Cieszyn Świątecznie” na scenie zaprezentuje się kilkoro nadolziańskich artystów, zespół The Bends oraz dzieci uczęszczające do Domu Narodowego na zajęcia popołudniowe. W trakcie występu usłyszymy zarówno światowe, świąteczne hity, jak i polskie pastorałki, które przeniosą nas w niezwykły i magiczny czas Świąt Bożego Narodzenia – zapowiadają organizatorzy koncertu. **(wik)**

www.glos.live

Kolędowanie w sieci

Koncerty świąteczne chorów PZKO są jednym z nieodłącznych elementów okresu świąteczno-noworocznego. Obecnie nie mogły się one odbyć z przyczyn pandemii. Niektóre chóry postanowiły dotrzeć do odbiorców poprzez udostępnianie kolęd w wirtualnej przestrzeni.

Chór żeński „Melodia”, działający przy Miejsowym Kole PZKO w Nawsiu, dokładnie rok temu kolędował gościnnie w Parafii Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Porąbce. W styczniu ub. roku odbył także kilka innych koncertów. W tym sezonie świąteczno-noworocznym nie może występować w salach ani kościołach. Dlatego nagrał kilkunastowy film pt. „Białe święta”, który

umieścić na YouTube. Doczekał się on już ponad 2 tys. wyświetleń. Na uwagę zasługuje nie tylko muzyka, ale też samo wykonanie i górską sceneria, w jakiej nagranie zostało zrealizowane. Kolęd „Melodii” można posłuchać także na naszym portalu Głos.live, w zakładce Kultura. Pochodzą one z płyty „Bóg się rodzi”, nagranej przed piętnastu laty.

– Czas Bożego Narodzenia przynosi jednak nowe życie i nową nadzieję. Dlatego z radością Panny w Porąbce. W styczniu ub. roku odbył także kilka innych koncertów. W tym sezonie świąteczno-noworocznym nie może występować w salach ani kościołach. Dlatego nagrał kilkunastowy film pt. „Białe święta”, który

Chór „Dźwięk” z Miejsowego Koła PZKO w Karwinie-Raju nie może się wprawdzie pochwalić nowym nagraniem, lecz na profilu Koła w Facebooku oraz stronie internetowej pkoaraj.cz zaprosił do wystuchania utworów z płyty „Do kraju tego”, nagranej w 2007 roku. Dzięki temu można posłuchać ośmiu kolęd w wykonaniu „Dźwięku”, m.in. „Ach, ubogi żłobie”, „Bóg się rodzi”, „Jakaż to gwiazda”.

W wirtualnej przestrzeni można także obejrzeć jasełka zagra- nane przez dzieci, między innymi z polskiego przedszkola w Jabłonkowie oraz z zespołów teatralnych z Trzyczna-Nieborów. Wrócimy do nich w piątkowym wydaniu „Głosika”.

• Dokładnie rok temu chór żeński „Melodia” koncertował w Porąbce. Obecnie można go posłuchać w Internecie. Fot. ARC chóru

NASZA RECENZJA

Hold Marii Skłodowskiej-Curie

W rozpoczynającym się roku będzie nad Wisłą głośno o najbardziej znanej polskiej uczonej. Minie bowiem 110 lat od otrzymania przez nią w 1911 roku Nagrody Nobla na dziedzinie chemii (w 1903 roku została wraz z mężem Piotrem Curie oraz Henrim Becquerellem uhonorowana Nagrodą Nobla za fizykę). Marię Skłodowską-Curie uważamy za wielką Polkę. Nad Sekwaną jest natomiast uważana za wielką Francuzkę, o czym przekonałam się, słuchając książki Lemire’a, „Maria Skłodowska-Curie”.

Laurent Lemire poświęca uwagę przede wszystkim pracy małżonków Curie (a po przedwczesnej śmierci Piotra pracy samej Marii), ich odkryciom, warunkom, w jakich ich dokonywali, a także znaczeniu odkrycia pierwiastków promieniotwórczych w medycynie i przemyśle. Rad, zanim dokładniej zapoznano się z zagrożeniami, jakie stanowią dla zdrowia pierwiastki promieniotwórcze, był uważany niemal za panaceum, cieszył się też dużą popularnością w przemyśle kosmetycznym. Nieznana mi wcześniej ciekawostką był fakt, że blenda uranowa, z której Maria i Piotr Curie żmudnie pozyskiwali rad, pochodziła z dzisiejszych Czech, z Jachymowa.

O prywatnym życiu Skłodowskiej-Curie autor pisze niewiele. Ale i to wystarczy, abyśmy zoba-

czyli w niej osobę, która o kilka pokoleń wyprzedziła dzisiejsze wyemancypowane kobiety. Jej upór w dążeniu do celu był widoczny już we wczesnej młodości, kiedy korepetycjami zarabiała na studia starszej siostry Bronisławy. Ta następnie utrzymywała Marię w Paryżu podczas jej studiów na Sorbonie. Lemire zwraca uwagę na fakt, że Skłodowska, pomimo imponujących osiągnięć naukowych, nie miała łatwej sytuacji w świecie opanowanym przez mężczyznę. Przedstawiano ją często jedynie jako pomocniczkę Piotra Curie, odrzucono jej kandydaturę do Francuskiej Akademii Nauk.

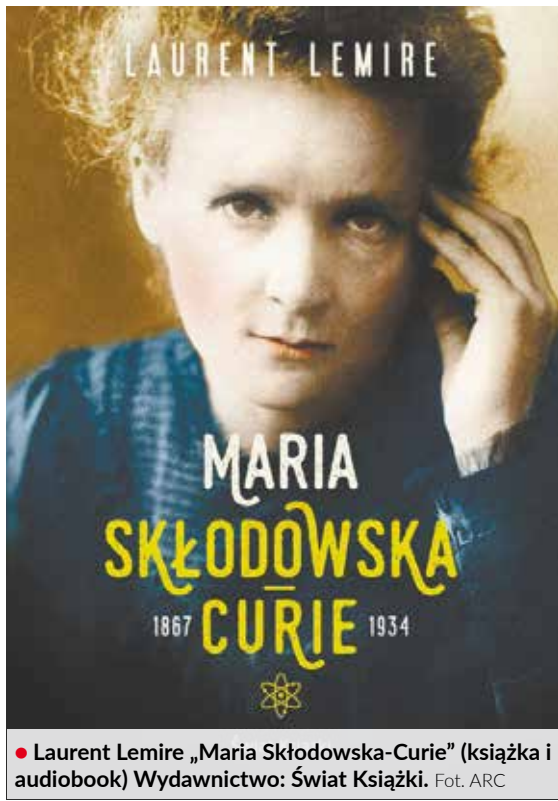
W książce jest natomiast niewiele informacji o życiu rodzinnym Skłodowskiej-Curie, o jej relacjach z córkami, dla których miała mało czasu. Jeżeli kogoś akurat ten aspekt interesuje, powinien raczej sięgnąć po inną biografię uczzonej.

Jednemu wątkowi z życia prywatnego Skłodowskiej autor poświęcił całkiem sporo uwagi. Chodzi o związek Marii i francuskiego fizyka Paula Langevina. Za sprawą prasy brukowej wybuchła we Francji afera, w której Skłodowska została przedstawiona jako cudzoziemka, która rozbiła porządną francuską rodzinę. Prawda była nieco inna – owdowiała uczona związała się z mężczyzną, który miał za sobą nieudane małżeństwo i żył z żoną w separacji. Królewska Szwedzka Aka-

demia Nauk przyznała Skłodowskiej w 1911 roku Nagrodę Nobla w dziedzinie chemii, nie bacząc na naciski tych, którzy ze względu na skandal stawiali jej kandydaturę pod znakiem zapytania.

Jednym z najciekawszych rozdziałów był dla mnie ten, który opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas pierwszej wojny światowej. Uczona zorganizowała całą flotę specjalnych samochodów z aparaturą rentgenowską, które wprost na froncie umożliwiali diagnostykę rannych żołnierzy, co bardzo ułatwiało ich operowanie i niejednemu żołnierzowi ratowało życie. Dla mnie to był przykład, jak uczona prowadziła teoretyczne badania bardzo praktycznie zareagowała na potrzebę chwili.

Na polskim rynku można kupić kilka różnych biografii Marii Skłodowskiej-Curie. Prócz literatury

• Laurent Lemire „Maria Skłodowska-Curie” (książka i audiobook) Wydawnictwo: Świat Książki. Fot. ARC

faktu, do której należy książka Laurenta Lemire’a, są także powieści. Po pozycję francuskiego autora sięgnęłam raczej przypadkowo. Może inne książki o noblistce są ciekawsze, obszerniejsze, ale wydaje mi się, że żadna z nich nie może być nudna. Dwukrotna polska noblistka jest postacią na tyle fascynującą, że trudno byłoby pisać o niej nieciekawie.

Danuta Chlup

ŻYCZENIA

ROZALIA I FRANCISZEK KOWOLOWSCY

z Mostów koło Jabłonkowa

Z okazji jubileuszu 70-lecia małżeństwa składamy Wam najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i wszystkiego co daje radość. Życzą cała rodzina. GŁ-002

WSPOMNIENIA

Uczyłaś nas cenić życie, kochać ludzi i Boga.

Dnia 6 stycznia 2021 minie dziesiąta bolesna rocznica, kiedy na zawsze przestało bić serce naszej Ukochanej Mamy, Teściowej, Babci, Prababci i Cioci

śp. ZOFII CZERNER

z Orłowej

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. RK-094

Żyjesz dalej w naszych sercach.

Dnia 5 stycznia 2021 mija pierwsza smutna rocznica śmierci naszego Kochanego Syna, Brata, Wujka, Przyjaciela, Kolegi, Współpracownika

śp. ZBIGNIEWA SZTURCA

z Bystrzycy

Z szacunkiem i miłością wspominają najbliższa rodzina. GŁ-006

NEKROLOGI

Z głębokim smutkiem oznajmiamy, że dnia 22 grudnia 2020 zmarł w wieku 85 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier, Wujek i Kuzyn

śp. ZBIGNIEW BRZUSKA

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbył się w środę 30. 12. 2020 w ścisłym gronie rodzinnym w Hlucinie. W smutku pograżona rodzina. GŁ-005

Serdeczne podziękowania za udział w pogrzebie

śp. ANNY RZYMANOWEJ

wszystkim przyjaciółom, znajomym oraz aktorom Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego. Najbliższa rodzina. GŁ-004

Pragniemy podziękować wszystkim, którzy wsparli nas słowami otuchy, serdeczną myślą, za modlitwy, kwiaty, wieńce, kondolencje oraz uczestniczyli we mszy świętej pogrzebowej mojego Najdroższego Męża

śp. BOGDANA BUBIKA

Dziękujemy księdzu mgr. Sebastianowi Jarczykowi za przeprowadzenie uroczystości pogrzebowych oraz lekarzom i pielęgniarkom Szpitala Trzyniec-Podlesie za troskę i opiekę zdrowotną. Z wdzięcznością i szacunkiem żona z rodziny. GŁ-009

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆTI SM,

niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆTI2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYCYJE. po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE. „U Polaków

za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

OFERTY

OPTYK INTEROPTIC informuje o otwarciu OPTOMETRII w Jabłonkowie. Zapraszamy do pomiaru wzroku! Kontakt tel. 737 796 471. GŁ-736

PROGRAM TV

WTOREK 5 STYCZNIA

TVC 1

5.59 Studio **6 9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.55** Radosne życie późniejsze (film) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Rzeźnik **14.25** Małżeństwa z rozsądku (s.) **15.55** Napisala: Morderstwo (s.) **16.45** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Doktor Martin (s.) **21.05** Dobry adres (s.) **22.00** Revival (film) **23.50** Bohouš (film) **0.20** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Z kucharką dookoła świata **9.55** Habsburgowie **10.25** Wiadomość od J. Suchego **10.40** Wersal: za kulisami **11.40** Wenecja: technologiczne wyzwanie **12.40** Z kucharką dookoła świata **13.35** Skradzione serce **14.05** Skrzydła wojny **14.50** Niesamowite prośbie **15.40** Samoloty, które zmieniły świat **16.30** Podróżomania **16.55** Jaszczurze prawa **17.50** Wspaniała Ameryka **18.45** Wieczorynka **18.55** Na hulajnodze **19.10** Rzeźbiarzem własnego losu **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Amerykańska wojna **20.55** Karolina **22.05** Projekt nazim **23.00** Grantchester (s.) **23.50** Doktor Foster (s.)

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **9.15** Ulica (s.) **10.05** Spece (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Niedorozwiedzeni (s.) **13.10** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **14.20** Castle (s.) **15.10** Mentalista (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.35** Co o tym sądzą Czesi **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** o się zdarzyło w Las Vegas (film) **22.05** Whiskey Cavalier (s.) **22.55** Mentalista (s.) **0.35** Castle (s.).

PRIMA

6.15 Max Steel (s. anim.) **7.00** Nowy dzień **9.05** Nakryto do stołu! **10.00** M.A.S.H. (s.) **10.55** Miłość z plusami (film) **12.45** Strażnik Teksasu (s.) **13.45** Gliniarz i prokurator (s.) **14.40** Policja Hamburg (s.) **15.35** Agenci NCIS (s.) **16.25** Policja w akcji **17.25** Wiadomości kryminalne **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości błądzonego konia (film) **21.30** 7 przypadków Honzy Dédka **22.40** Złote rączki **23.05** Policja w akcji **0.00** Agenci NCIS (s.).

ŚRODA 6 STYCZNIA

TVC 1

5.59 Studio **6 9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.50** Pr. rozrywkowy **10.35** Doktor Martin (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Nie wahaj się i kręć – wydanie specjalne **15.05** Gniazdo (s.) **16.00** Napisala: Morderstwo (s.) **16.45** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) **21.00** Hercule Poirot (s.) **22.35** Komicy na piątkę **0.20** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Wędrownia w czasie Marii Małej **9.30** Mata Hari **10.25** Jaszczurze prawa **11.15** Projekt nazim **12.10** Herbata, kawa, czekolada **13.05** Wspaniała Hiszpania **13.55** Magazyn chrześcijański **14.25** Człowiek plus przyszłość naszych zmysłów **15.15** Klucz **15.45** Hannibal **16.40** Tajemnice Watykanu **17.30** Karolina **18.45** Wieczorynka **18.55** Tajemnice królewskich podróży **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Mistrzowie medycyny **21.30** Czeskie rybie legendy **22.25** Lotnicze katastrofy **23.10** Lowca (s.) **0.05** Jak letni śnieg.

POLECAMY

• **Revival**
Wtorek 5 stycznia,
godz. 22.00
TVC 1

• **Hercule Poirot**
Środa 6 stycznia,
godz. 21.00
TVC 1

• **Wspaniała Hiszpania**
Czwartek 7 stycznia,
godz. 16.30
TVC 2

Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Zamierzmy się żonami **21.30** Małe miłości **22.25** Whiskey Cavalier (s.) **23.15** Mentalista (s.) **0.55** Castle (s.).

PRIMA

6.15 Max Steel (s. anim.) **7.00** Nowy dzień **9.05** Nakryto do stołu! **10.00** M.A.S.H. (s.) **10.55** Anioł stróż (film) **12.45** Strażnik Teksasu (s.) **13.40** Gliniarz i prokurator (s.) **14.35** Policja Hamburg (s.) **15.30** Agenci NCIS (s.) **16.25** Policja w akcji **17.25** Wiadomości kryminalne **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Showtime **20.15** Policja kryminalna (s.) **21.35** Show Jana Krausa **22.35** Skarby ze strychu **23.30** Policja w akcji **0.25** Agenci NCIS (s.).

CZWARTEK 7 STYCZNIA

TVC 1

5.59 Studio **6 9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.45** Losy gwiazd **10.40** Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Nie wahaj się i kręć – wydanie specjalne **15.10** Ofciec Brown (s.) **15.55** Napisala: Morderstwo (s.) **16.45** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Doktor Martin (s.) **21.05** Gejzer **21.35** Pr. dyskusyjny **22.35** Pr. rozrywkowy **23.25** Koło pełne gwiazd **0.20** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Z kucharką dookoła świata **9.55** Wspaniała Ameryka **10.50** Tajemnice Watykanu **11.45** Internet rzeczy **12.35** Złoty świat w Złotych Górach **13.05** Muzeum alchemii **13.15** Ostatnie tajemnice trzeciej rzeszy **14.10** Tajemnica śmierci Hitlera **15.10** Amerykańska wojna **16.00** Europa dziś **16.30** Wspaniała Hiszpania **17.20** Czeskie rybie legendy **18.15** Mistrzowie medycyny **18.45** Wieczorynka **18.55** Przygody nauki i techniki **19.25** Czeskie wście **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Najciekawsze miasta świata **21.00** W kamperze po Czechach **21.30** Zakazany bóg **22.00** Mamas & Papas (film) **23.50** Queer **0.20** Hamlet (film).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **9.15** Ulica (s.) **10.05** Małe miłości **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Niedorozwiedzeni (s.) **13.10** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **14.20** Castle (s.) **15.10** Mentalista (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.35** Co o tym sądzą Czesi **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.30** Gwiezdne życie **22.05** Zabójcza broń (s.) **22.55** Mentalista (s.) **0.35** Castle (s.).

PRIMA

6.15 Max Steel (s. anim.) **7.00** Nowy dzień **9.05** Nakryto do stołu! **10.00** M.A.S.H. (s.) **10.55** Człowiek o dużym sercu (film) **12.40** Strażnik Teksasu (s.) **13.35** Gliniarz i prokurator (s.) **14.35** Policja Hamburg (s.) **15.30** Agenci NCIS (s.) **16.25** Policja w akcji **17.25** Wiadomości kryminalne **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Showtime **20.15** Tajemnica błądzonego konia (film) **21.30** Tak jest, sześciu **22.35** Wydział kryminalny (s.) **23.50** Policja w akcji.

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą.

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Witold Kozdół, kozdolo@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Foto-reporter: Norbert Dąbkowski, dąbkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiet: Jacek Utko • Telefon: sekretariat@centrala558731766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorek i piątek • Dostawę prenumeratorem prowadzi Česká pošta, s.p., oddeleni periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prist@post.cz • Reklamacje tel. 800 300 302 • Kolportaż: PMS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabov • Materiały nieopublikowanych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

LOGOGRYF

Rozwiązaniem logogryfu jest dokończenie fraszki Jana Izydora Sztaudyngera:

„Czas krok po kroku nam zmienia,
Gorycz pamięci w słodycz...”

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

1. gatunek borówki o czerwonych jagodach

2. choroba układu krwiotwórczego; leukemia

3. drobne rośliny zarodnikowe, mszaki

4. drobiazg, bagatela, mało ważna sprawa

5. dopuścił się dwużeństwa

6. jeden z dwunastu znaków zodiaku

7. nauka wyjaśniająca budowę organizmów oraz ich przemiany za pomocą praw fizyki
8. papierowa nalepka świadcząca, że towar jest nie-naruszony

9. żona barona lub kobieta nosząca tytuł barona

10. kobieta mówiąca nieprawdę, lubiąca zmyślać i koloryzować

11. sportsmenka na bieżni, np. sprinterka
- Wyrazy trudne lub mniej znane: BRYOPHYTA

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. atomowa lub perłowa, albo bardzo duża ilość czegoś

2. ...Villa, angielski klub sportowy

3. angielskie przepaszam

4. aromatyczna przyprawa do pieńników, inaczej badian

Wyrazy trudne lub mniej znane:
ASTON

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. część płuca albo kawałek płótna

2. bezproblemowo, bez trudności, bez wysiłku

3. antonim rewersu

4. chrupiąca kromka chleba z opiekacza

Wyrazy trudne lub mniej znane: PŁAT

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem logogryfu jest nazwa miasta w województwie lubuskim, w powiecie żarskim. Pierwsza historyczna wzmianka o nim – jako Sommerfeldzie – pochodzi z 1258 roku, a historycznie przynależy ono do Dolnych Łużyc. W latach 1975-1998 miasto administracyjnie należało do województwa zielonogórskiego...

- 1.-4. najwyższy szczyt Kaukazu

3.-6. krzew z rodziny szakłakowatych, rośnie w okolicach górzystych

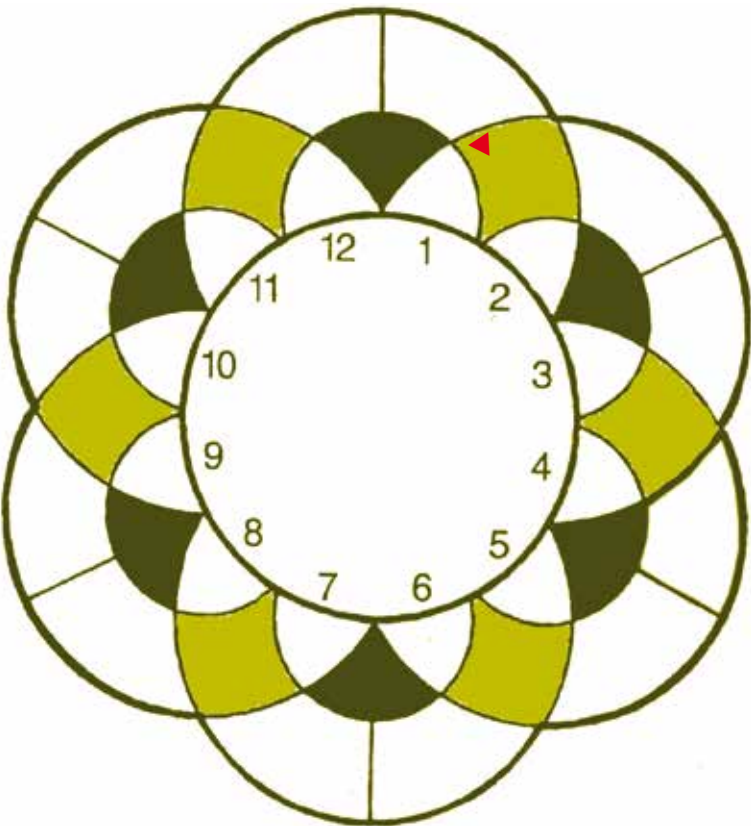
5.-8. kontury, zarysy kształtów

7.-10. jeden z punktów widzenia lub kategoria czasownika wyrażająca dokonanie lub niedokonanie

9.-12. administrator, zarządca ziemski, dawny dozorca prac rolnych

11.-2. najbardziej na północ wysunięty szczyt Beskidu Śląsko-Morawskiego.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
JUJUBA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w środę 20 stycznia 2021 r. Nagrodę z 22 grudnia otrzymuje Janina Wąłach z Wędryni. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie logogryfu z 22 grudnia: BETLEJEM
Rozwiązanie logogryfu kołowego z 22 grudnia: WŚRÓD NOCNEJ CISZY
Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 22 grudnia: GDY SIĘ CHRYSZTUS RODZI